

Крошко Юрій Олександрович,
ад'юнкт Національної академії
внутрішніх справ

СУБ'ЄКТИ ПРОТИДІЇ КРИМІНАЛЬНИЙ КОРУПЦІЇ: КОМПЕТЕНЦІЯ В МЕЖАХ ОПЕРАТИВНО-СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Компетенція (лат. *competentia*, від *competere* – взаємно прагну, відповідаю, підхожу) – сукупність предметів відання, завдань, повноважень, прав і обов'язків державного органу або посадової особи, що визначаються законодавством. Професійна компетенція – здатність спільно діяти на основі практичного досвіду, вміння та знання при вирішенні професійних завдань. Професійна підготовка – здобуття кваліфікації за відповідним напрямком підготовки або спеціальністю. А народна мудрість говорить «перемога потребує підготовки».

Метою запобігання кримінальній корупції є корекція особистості, що тягне за собою зміни її поведінки з антигромадської до лояльної, яку схвалює суспільство (в науці це називають індивідуальна профілактика). Досягнення цієї мети потребує вирішення конкретних завдань:

- виявлення осіб, чия поведінка свідчить про реальну можливість учинення корупційних злочинів;
- вивчення соціально-психологічних особливостей цих осіб, а також зовнішніх джерел негативного впливу;
- прогнозування ймовірності скоєння особами різних антигромадських та протиправних дій;
- планування з урахуванням суспільної небезпеки особистості заходів індивідуальної профілактики;
- застосування позитивних заходів впливу та корекції.

До запобігання кримінальній корупції слід активно залучати інститути громадянського суспільства. З цією метою, на наш погляд, необхідним є:

- забезпечення діалогу між владою, бізнесом і громадянськими структурами за допомогою організації регулярних загальнонаціональних і регіональних форумів з обговорення як загальних проблем протидії кримінальній корупції, так і окремих практичних задач;
- підтримка практики суспільного моніторингу кримінальної корупції в країні, здійснюваного авторитетними громадянськими організаціями, а також виконання політиками передвиборних обіцянок у сфері боротьби зі злочинністю і корупцією;
- розширення доступу ЗМІ до інформації, яка зачіпає суспільні інтереси, забезпечення обов'язкового і оперативного реагування відповідних органів влади і посадовців на повідомлення ЗМІ про факти вчинення кримінальної корупції;

– притягнення до дисциплінарної і кримінальної відповідальності посадовців, перешкоджаючих представникам ЗМІ здійснювати збір і розповсюдження інформації про вказані факти;

– надання підтримки зусиллям журналістського співтовариства з вироблення і забезпечення дотримання правил професійної етики, впровадження процедур журналістського розслідування.

Важливу роль в створенні і реалізації загальнодержавних заходів із запобігання кримінальній корупції повинна зіграти міжнародна співпраця.

Потрібно також звернути увагу на проблему службового авторитету. З одного боку, авторитет є обов'язковою частиною будь-якої професії, з іншого авторитет може виступати у формі практичного впливу, особливістю якого є нестабільність та необхідність постійного підтвердження. Слово «професія» вказує на спеціальну професійну кваліфікацію і досвід, тобто на авторитет конкретного працівника-професіонала. Такий авторитет асоціюється з професійною або професійним інтелектуалізмом, він ніби підживлюється ними. Усі три елементи професії – авторитет, культура, інтелектуалізм – формуються і закріплюються в процесі набуття, становлення і розвитку професіоналізму.

Для працівників оперативних підрозділів які протидіють кримінальній корупції принципово важливо і необхідно засвоїти високий рівень не тільки професійної (правової), але й загальної культури, щоб психологічно грамотно будувати стосунки не тільки зі свідками - випадково задіяними законотворчими особами, але й з фігурантами кримінальних проваджень [1, с.40–41].

Реалізація вище зазначених заходів дозволить істотно послабити позиції та вплив кримінальної корупції на суспільно-політичну і соціально-економічну обстановку, що дасть можливість поставити під контроль розвиток кримінальної ситуації в країні і створить об'єктивні умови для істотного підвищення ефективності функціонування соціально-правового механізму протидії корупції. Але важливою умовою цього є політика держави, направлена на оздоровлення суспільства, підвищення його духовності, культури соціальної захищеності всіх верств населення та справедливого відношення до кожного громадянина держави. Життєві сили повинні бути направлені на створення антикримінальної системи поглядів і ідей, сприяти формуванню в суспільстві стійкого неприйняття кримінальної субкультури, захист основних суспільних цінностей людини.

Список використаних джерел

1. Білий П. О. До питання про правову культуру працівників органів внутрішніх справ / П. О. Білий // Право України. – 1997. – № 10. – С. 40–41.